

**SPOR TESİSLERİNİN
PLANLANMASI VE
İŞLETMECİLİĞİ
İNSAN İHTİYAÇLARI
(1)**

**DOÇ.DR.HAKAN SUNAY
A.Ü.Spor Bilimleri Fakültesi**

İNSAN İHTİYAÇLARI

- **İhtiyac**; Organizmanın duyduğu bir eksikliklerdir. Bu eksikliği gidermek için amaçlı eylemlerde bulunur. Söz konusu amaçlı eylemler, **İHTİYACI** gidermeye yöneliktir.
- **İHTİYAÇLARIN SINIFLANDIRILMASI**;
- **BİRİNCİL İHTİYAÇLAR**; Her İnsan; hava, su ve gıda maddelerine ihtiyaç duyar. Doğuştan itibaren vardır.
- **İKİNCİL İHTİYAÇLAR**; Sosyal ihtiyaçlardır insan yaşamının ilk yıllarından itibaren ortaya çıkmaya başlar; arkadaşlık kurma ve insanlarla birlikte olma ihtiyacı.

MASLOW'UN İHTİYAÇLAR HİYERARŞİSİ

- “İHTİYAÇLARINI KARŞILAYAMAYAN İNSAN MUTSUZ OLUR”
- “MUTSUZ İNSANLARDAN OLUŞAN BİR TOPLUMDA HUZUR OLMAZ”
- **FİZYOLOJİK İHTİYAÇLAR**; Temel fizyolojik ihtiyaçlar, hava, su, gıda
- **GÜVENLİK İHTİYACI**; Konut sahibi olma, iş güvenliği arama, sosyal güvenlik
- **AİDİYET İHTİYACI**; Bir arkadaşına olan ihtiyaç, bir üyelik ihtiyacı
- **SAYGI GÖRME İHTİYACI**; Statü kazanma ihtiyacı
- **KENDİNİ GERÇEKLEŞTİRME İHTİYACI**; Yaratma ve kendini aşma ihtiyacı

Toplum insanın Fizyolojik, Güvenlik, Ait olma, Saygı sevgi görme ve Kendini gerçekleştirme ihtiyaçlarını karşılamak için vardır.

Toplum gücünü insanların destek ve yardımlarından alır. İnsan ise, ihtiyaçlarını toplumdan karşılar.

İnsanların ihtiyaçlarının karşılanması, belirli bir düzen içerisinde belirli kurumlar aracılığı ile olur.

- **Bu Kurumlar;**

Aile Kurumu

Politik Kurumlar

Askeri Kurumlar

Dini Kurumlar

Eğitim Kurumları

Ekonomik Kurumlar

İşletme Kurma Gerekliliği

- **Yaban toplumlarında yaşayan kişiler** kendi gereksinimlerini başkalarının yardımı olmaksızın karşılamışlardır.
- Kişiler toplumsal gereksinimler ve savunma için grup oluşturmaktan kaçınmamışlardır. Yalnızca kendi kendilerine yeterli olma temel ilkedir.
- Kendi gereksiniminden fazla ürettiği bir malı aynı durumda olan fazla malını değiştirmek isteyen biriyle anlaşarak değiştirebilir. Bir mal ya da hizmetin değişimine **TRAMPA** denir. Öyleki eski zamanlarda bugünkü kullanılan para birimi yoktu.

İŞLETME

- **İşletme**; İnsanların gereksinim duyduğu ya da istediği mal ve hizmetleri sağlama etkinliğidir.
- **İşletmeler ise**; İnsanlar gereksinim ve ihtiyaçlarını karşılamak için müşterilerine mal ve hizmet sunmaktadır.
- **İşletme Çerçevesinde**;
Teknolojik Çevre ; Teknolojinin takibi çalışmaların yapılması
- **Politik Çevre**
- **Doğal Çevre** ;Ulaşım
- **Sosyal Çevre** ; Çalıştırılacak insanların temini hizmet veren insanlar
- **Ekonomik Çevre** ; Enflasyon
- **Yasal Çevre** : Kanunlar, Yönetmelikler yasal yaptırımlar

İşletmenin Temel İşlevi

- **1.HAMMADDE SAĞLANMASI**
- **2.HAMMADDELERİN MAMUL HALE GETİRİLMESİ**
- **3.MAMULLERİN MÜŞTERİLERE DAĞITILMASIDIR.**

Teşebbüs;

- İşletme ile karışan bir kavramdır. Bazen farklı bazen de aynı anlamda kullanılmaktadır.
- **Teşebbüsü işletmeden ayrı olarak tanımlayanlar**, genellikle teşebbüsü işletmeden daha geniş bir kuruluş olarak belirtmektedirler. Bu görüşe göre İşletme; teknik bir birim olup Fabrika, Atölye, mağaza v.b gibi küçük birimleri ifade ederken,
- **Teşebbüs ise; Hukuki, iktisadi ve mali bir birim olup, bir veya birden fazla işletmeyi çatısı altında toplanmaktadır. Örneğin; Çay kur bir teşebbüs iken, çeşitli bölgelerdeki alım merkezleri, fabrikaları ise işletmeleridir.**
- Aslında her iki kavram arasında ayırım yapmaya gerek yoktur. Çünkü; gerek işletme gerekse teşebbüs bir mal veya hizmetin üretimi için üretim faktörlerini bir araya getirmektedir. Her iki durumda da kar elde etme amacı bulunmaktadır.
- Bu nedenle her iki kavram eş anlamlı olarak kullanılabilir.

Müteşebbis (Girişimci)

- **Müteşebbis; Mal veya hizmet üretmek , pazarlamak üzere kar/zarar riskini göze alarak sahip olduğu sermayeyi yatırıma dönüştüren kişidir.**
- İşletmelerin faaliyette bulunabilmeleri için üretim faktörlerinin temin edilerek belirli bir düzen içinde yönlendirilmesi gerekmektedir.
- Neyin, nasıl, ne zaman ve niçin üretileceğine karar veren bu konuyla ilgili çalışmalar yapan kişilere ihtiyaç duyulmaktadır.
- **Müteşebbisin Görevleri;**
- İşletmenin stratejilerini belirleme
- Yönetim ve Organizasyon politikalarını belirleme
- Üretim faktörlerinin belirlenmesi ve harekete geçirilmesi
- Yeni mal ve hizmet alanları bulma
- Çevreyi takip etme
- Teknolojik gelişme ve değişimleri üretim sürecine uygulayabilme

İŞLETME BİLİMİ

- İşletme içi ve işletmeler arası olay ve faaliyetlerle ilgili sebep sonuç ilişkilerini ele alarak bir işletmenin amaçlarına en etkin bir biçimde nasıl ulaşılacağını inceler.
- İşletme Biliminin Kapsamına Giren Konular;
- Bir işletmenin belirlenen amaca en etkin biçimde nasıl ulaşabileceğinin analizi
- İşletme içi ve işletmeler arası olaylarla ilgili neden sonuç ilişkilerini bulma ve gösterme
- İşletmelerde geçerli işlemleri ve teknikleri geliştirme
- İşletmelerde karar alma yeteneğini geliştirme
- Tüm işletme sisteminin amaçlarının ve sorunlarının kavranmasını sağlama

İŞLETMENİN TARİHÇESİ

- **1. Sanayi Devrimine Kadar Ekonomik Faaliyetler;**
- Ekonomik faaliyetler insanlığın var oluşundan itibaren başlar.
- Eski Mısır, Babil sonra da Yunan ve Roma dönemlerindeki örgütlenme belirli bir düzeye varmışsa da işletmeyle ilgili ilk girişimler, 16 ve 18 yüzyıl Roma da Tarım işletmeciliği
- Orta Çağlardan itibaren 19. Yüzyıla kadar Fransa ve Almanya'da işletme problemlerini incelemişlerdir.
- **İtalya'da ticaretin gelişmesi işletmeciliği** yaygınlaştırmıştır.
- İslam toplumlarında ve Osmanlılarda Tarım ticaret ve zanaatkarlık gelişmiştir.
- Sanayi devrimine kadar geçen süre içinde üretim büyük ölçüde tarıma dayalı olarak yürütülmüş bunun dışında insanlar ancak üretimleriyle kendi ihtiyaçlarını karşılamışlardır.

2. Sanayi Devrimi ve İşletmenin Doğuşu

- 18 yüzyıl ikinci yarısında İngiltere’de başlayan 19 ve 20. Yüzyılda Avrupa ve ABD’de yayılan **SANAYİ DEVRİMİ** işletmecilik açısından önemlidir.
- Sanayi devrimiyle ortaya çıkan **FABRİKA SİSTEMİ** el sanatları ve ev sanayisini bir çatıda toplamıştır.
- Ayrıca 19 ve 20 yüzyılda girişimcilik artmış ve yönetim **ücretli profesyonel yöneticilere** devredilmiştir. Ayrıca sanayi devrimiyle yeni teknoloji, sermaye ihtiyacının artması ve sermayenin maliyetinin yükselmesine neden olmuştur.

Sanayi Devriminin Etkileri

- 1.Buharın bulunmasıyla makine ile Pazar için üretim başlamıştır
- 2.İş bölümü bir zorunluluk haline gelmiştir
- 3.El işinin yerine makine ile üretim ve verimi arttırmak almıştır
- 4.Fabrikalarda çok kişinin çalışması yönetim ve örgütlenme problemlerini ortaya çıkartmıştır
- 5.Ücret sistemleri ortaya çıkmaya başlamıştır
- 6.Sanayiinin gelişmesi ile iktisadi, toplumsal ve siyasi sorunlar değişmiştir.
- 7.Büyük işletmelerin örgütlenmeleri tekelleşme, iç ve dış Pazar bulma sorun olmaya başlamıştır.

3.Modern İşletmecilik

- İşletmecilik bilim dalı en önemli gelişimini 20. Yüzyıl ortalarına doğru göstermeye başlamıştır.
- **Bilim ve teknolojideki gelişmeler**
- **Çoğalan göç ve artan nüfus**, ihtiyaçları karşılama işlevini üstlenen işletmelerin sayısını arttırmıştır.
- İşletmeler daha sonraları büyümüşler ve çok uluslu şirket haline gelmişlerdir
- **İşletmecilik Bilimi Bugüne kadar Birçok Safhadan Geçmiştir;**
- Sanayi devriminin ilk yıllarında üretim problemi yaşanmış
- 1930_1950 'li yıllarda üretilen malların pazarlanması sorun olmuştur
- 1960 'lı yıllarda nitelikli personel ihtiyacı sorun olmuştur
- 1980 'li yıllarda finansman konusu sorun olmuştur.
- Savaşlar, ekonomik krizler ve petrol bunalımları işletmeleri olumsuz etkilemiştir.

BAŞARILAR DİLERİM

DOÇ.DR.HAKAN SUNAY